13/02/2021

Πηγές προκλήσεων

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Ο φλοιός του κόσμου διαρκώς αλλάζει, ο πυρήνας του όμως παραμένει ίδιος, πυρακτωμένος, με φυλακισμένες ισχυρές δυνάμεις, που αρκετές φορές δείχνουν την ισχύ τους με ηφαιστειακές εκρήξεις· δηλαδή με θυμούς, επαναστάσεις, πολέμους, καταστροφές, αλλά και με δημιουργικές ενέργειες σε όλα τα πεδία της ζωής του κόσμου.

- π. Θωμάς Βαμβίνης

Τέτοιες δημιουργικές «ηφαιστειακές εκρήξεις» είναι και οι εμπνεύσεις για υψηλότερη ζωή, με υγιή θυμό, υπομονή και ανδρεία, που οδηγεί τους θεουμένους στην κατά το δυνατόν ακριβέστερη τήρηση των εντολών του Χριστού, που φθάνει μέχρι και στις λεπτότατες κινήσεις του νου, της καρδιάς και της διανοίας. Το εξωτερικό, λοιπόν, περίβλημα της ζωής του κόσμου διαρκώς εξελίσσεται μαζί με τους πολλούς κλάδους της επιστήμης, τις κοινωνικές αλλαγές και την ανάπτυξη της τεχνολογίας. Αυτή η πολυμερής εξέλιξη δημιουργεί στον λαό της Εκκλησίας, στην θεολογία και την ποιμαντική της, πολλών ειδών προκλήσεις. Έργο των ποιμένων της Εκκλησίας είναι να εκφράζουν την θεολογία και την εμπειρία των αγίων της απέναντι στις προκλήσεις αυτές και

να κρατούν τον λαό της ανεπηρέαστο από παραπλανητικές επιδράσεις, σταθερά προσηλωμένο στο αποστολικό κήρυγμα και την ζωή της Εκκλησίας. Αυτή η ποιμαντική μέριμνα χρειάζεται όλον τον πλούτο της αποστολικής και πατερικής διδαχής, η οποία «νομοθετεί» όλες τις δυνάμεις της ψυχής και φωτίζει τον «κρυπτό της καρδίας άνθρωπο», δηλαδή τον «πυρήνα» της ζωής των ανθρώπων, ο οποίος, αν δεν εκχυθή η ειρήνη του Θεού σε αυτόν, είναι ευεπίφορος σε καταστροφικές «ηφαιστειακές εκρήξεις».

Θα καταγράψουμε στην συνέχεια δύο πηγές προκλήσεων που δέχεται η Εκκλησία (δεν είναι μόνον αυτές), βλέποντας τα πράγματα μέσα στις συνθήκες που δημιούργησε η πανδημία του κορωνοϊού· η μία πηγή είναι εσωτερική και η άλλη εξωτερική. Η εσωτερική είναι η ευαισθησία και η υγιής αντίδραση σε κάθε αλλοίωση της πίστης και της ζωής της Εκκλησίας, η οποία όμως κάτω από την καθοδήγηση ορισμένων ποιμένων (κυρίως μέσω του διαδικτύου) χάνει τον προσανατολισμό της και διχάζει τον λαό της Εκκλησίας· και η άλλη είναι η εξέλιξη της επιστήμης.
Έχει παρατηρηθή ότι τον τελευταίο καιρό δεν γίνεται πολύς λόγος για θεμελιώδη θέματα της πίστεως. Το ενδιαφέρον μονοπωλεί η πανδημία του κορωνοϊού, οι επιπτώσεις που έχει στην εκκλησιαστική ζωή και οι ερμηνείες της εξαπλώσεώς του, κυρίως οι διάφορες θεωρίες συνωμοσίας, οι οποίες από αρκετούς εκλαμβάνονται ως η αλήθεια που δεν λέγεται από τους έγκυρους επιστήμονες, ούτε ακόμη από την ηγεσία της Εκκλησίας. Το ανησυχητικότερο από όλα, όμως, είναι ότι εμφανίζονται ως κριτήρια της εκκλησιαστικής ζωής πράγματα που δεν έχουν καμμιά σχέση με την εκκλησιαστική ζωή. **Έτσι, παραθεωρείται και αδυνατίζει το κήρυγμα της μετανοίας, καθώς και το κήρυγμα της πίστεως, που έχει ως περιεχόμενο την σωτηριολογική σημασία των ορθών δογμάτων**.

Σε αυτήν την ατμόσφαιρα εμφανίζεται πολύ έντονα ο πειρασμός της επιστήμης, κυρίως της μοριακής βιολογίας και της γενετικής μηχανικής, η άλλη πηγή προκλήσεων. Μια ένδειξη της ισχύος αυτής της προκλήσεως είναι ο θόρυβος που δημιουργήθηκε για τα εμβόλια και κάποιες θεραπευτικές αγωγές, που προκάλεσε έντονες συζητήσεις στο διαδίκτυο. Τα θέματα αυτά, όμως, εκτός από την Πολιτεία, τα αντιμετωπίζει υπεύθυνα και η Εκκλησία, με δική της επιτροπή ειδικών επιστημόνων που είναι ταυτόχρονα ενεργά μέλη της. Η επιτροπή εισηγείται στην Ιερά Σύνοδο, η οποία παίρνει τις τελικές αποφάσεις. Γι’ αυτό τα μέλη της Εκκλησίας, για θέματα επιστημονικά, έχουν στέρεο στήριγμα, ώστε να μη σαλεύονται από ποικίλες διδασκαλίες.
Ο καθένας μας, όλες αυτές τις προκλήσεις οφείλει να τις αντιμετωπίζη ως μέλος της Εκκλησίας, ενταγμένος οργανικά στον θεσμό της, αντλώντας καθοδηγητικούς

λόγους από τους κανονικούς ποιμένες της και τις διδασκαλίες των αγίων Πατέρων της. Το σημειώνουμε αυτό για δύο λόγους:

Πρώτον, αν θέλουμε να ζούμε ως πραγματικά μέλη της Εκκλησίας, δεν μπορούμε να αγνοούμε αυτούς που τώρα έχουν την ευθύνη της διαποίμανσης του λαού, δηλαδή την Ιερά Σύνοδο, τους Επισκόπους, αλλά και τους Πρεσβυτέρους που διακονούν τον λαό της Εκκλησίας υπό την ευλογία και ευθύνη των Επισκόπων τους. Όπως έχει ειπωθή, η Εκκλησία δεν είναι ένα «ασύντακτο σώμα». Έχει ιεραρχική διάρθρωση και διοικείται συνοδικά. Δεν αυτονομούμαστε, λοιπόν, χαράζοντας δικούς μας δρόμους ή δεν αφήνουμε τον εαυτό μας έκθετο σε ορισμένους που ενσπείρουν υπόνοιες για τους ποιμένες της Εκκλησίας, ασκώντας μια «ποιμαντική υπονοιών» με την επίκληση του πολέμου των «σκοτεινών δυνάμεων», των οποίων αυτοί (δήθεν) γνωρίζουν πολύ καλά τις υποχθόνιες μεθοδεύσεις τους.
«Σκοτεινές δυνάμεις» υπάρχουν, αλλά ο πόλεμος εναντίον τους γίνεται με τα «όπλα του φωτός», με την προσήλωση, δηλαδή, στο πρόσωπο του Χριστού, την τήρηση των εντολών Του, μέσα στον θεσμό της Εκκλησίας, που είναι το Σώμα Του, και όχι με την βύθιση στο σκοτάδι των υπονοιών και την αμφισβήτηση (στην πράξη) του ιεραρχικού και συνοδικού πολιτεύματος της Εκκλησίας.

Και **δεύτερον, μέσα στις συνθήκες της σύγχρονης ζωής λαμβάνουμε φως καθοδηγητικό από τις θεόπνευστες διδασκαλίες των αγίων Πατέρων, μένοντας αταλάντευτα ενταγμένοι μέσα στον «θεσμό της Εκκλησίας»**.
Αυτή η αλήθεια, δυστυχώς, δεν είναι για όλους αυτονόητη. Δεν είναι αυτονόητη, δηλαδή, η καταφυγή στους Πατέρες της Εκκλησίας, όταν, για παράδειγμα, θέλουμε να μιλήσουμε για ασθένειες της ψυχής, τις αιτίες και τα συμπτώματά τους, κι ας είναι αυτοί που γνωρίζουν πολύ καλά την υγεία και την ασθένεια της ψυχής του ανθρώπου. Αυτό το διαπιστώνουμε καθαρά σε διαδικτυακές αντιδράσεις απέναντι σε κείμενα, τα οποία στηρίζονται στους Πατέρες της Εκκλησίας, και μάλιστα τους νηπτικούς, στην μελέτη και αντιμετώπιση σύγχρονων προβληματικών καταστάσεων.
Αποκαλυπτικός αυτής της νοοτροπίας είναι ο ακόλουθος τίτλος σχετικού κειμένου: «Προς Θεού! Όχι και τους αγίους Πατέρες στην υπηρεσία του κορωνοιού». Δηλαδή, η χρήση της εν Αγίω Πνεύματι διεισδυτικής διδασκαλίας των νηπτικών αγίων Πατέρων, στην περιγραφή πνευματικών ασθενειών, που εκδηλώθηκαν μέσα στις συνθήκες της πανδημίας του κορωνοιού, θεωρείται υπαγωγή τους στην υπηρεσία του κορωνοιού! Το πιο αποκαλυπτικό αυτής της νοοτροπίας, είναι ο χαρακτηρισμός της καταγραφής των συμπτωμάτων της πνευματικής ασθένειας των υπονοιών, όπως μας την δίνουν οι άγιοι Πατέρες, ως χλευασμός των πιστών!

Υπάρχει ένας βασικός κανόνας: Όλα τα σύγχρονα γεγονότα πρέπει να τα αντιμετωπίζουμε θεολογικά και πατερικά. Οι Πατέρες μας δίνουν τα πνευματικά κριτήρια για να κρίνουμε τα γεγονότα.

Στην περίοδο που διερχόμαστε, η κόπωση από τα συνεχιζόμενα μέτρα, πρέπει να μας κάνη περισσότερο νηφάλιους. Σε αυτό μας βοηθά η διαρκής τροφοδοσία μας από την πλούσια τράπεζα της πατερικής διδασκαλίας. Αυτή κρατά σε ορθό προσανατολισμό την σκέψη μας και μας αποτρέπει από τις περιπλοκές σε υπόνοιες και συνωμοσιολογίες. Βλέπουμε τους Ναούς κλειστούς ή με περιορισμένο αριθμό πιστών στις ακολουθίες, βλέπουμε δηλαδή αντικειμενικές δυσκολίες στην λειτουργική μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας. Αυτά τα γεγονότα, κάτω από ειδική καθοδήγηση, γίνονται αφορμή για την διασπορά υπονοιών και «νοσογόνων λογισμών». Όμως με υπόνοιες, χωρίς επίγνωση των ιδιαίτερων συνθηκών και χωρίς τεκμηριωμένο λόγο (επιστημονικά και θεολογικά), δεν μπορεί κανείς να σταθή απέναντι σε αποφάσεις που αδικούν τον λαό της Εκκλησίας, με το να του στερούν την δυνατότητα της μετοχής στην θεία Λειτουργία και τα άλλα μυστήρια.

Φθάσαμε στο σημείο οι αμφισβητίες να θεωρούνται «παραδοσιακοί», γνήσια τέκνα της Εκκλησίας και όχι κοινωνικά και εκκλησιαστικά προβληματικοί. Τα λεξικά όμως δίνοντάς μας την σημασία της λέξης «αμφισβητίας» επιβεβαιώνουν την κοινωνική και εκκλησιαστική προβληματικότητά τους. Ενδεικτικά, το Λεξικό Τεγόπουλου-Φυτράκη γράφει: **«[αμφισβητίας:] ο κατά σύστημα αρνούμενος τα καθιερωμένα»**. Το Λεξικό Μπαμπινιώτη τον περιγράφει αναλυτικότερα: Είναι το «πρόσωπο που συστηματικά αρνείται την ισχύ ή το κύρος των παραδεδεγμένων, που εκφράζει απόψεις αντίθετες προς τις επικρατούσες και αξίες και αρχές αντίθετες προς τις καθιερωμένες». Είναι προφανές ότι αυτός που δεν θέλει να κρίνεται από το φως της πατερικής διδασκαλίας και δεν δέχεται να κρίνη τα σύγχρονα θέματα με βάση τις «παραδεδεγμένες» πατερικές διδασκαλίες κι ακόμη «εκφράζει απόψεις αντίθετες προς τις» αποφάσεις της Ιεράς Συνόδου υπονομεύει την ιδιότητά του και το έργο του μέσα στην Εκκλησία.

Εν κατακλείδι. Είναι πολλές οι προκλήσεις που δέχεται διαρκώς ο θεσμός και η διδασκαλία της Εκκλησίας. Πάντως, στις μέρες μας, θα πρέπει με κάθε τρόπο να εμποδισθή η εξάπλωση της καλλιέργειας των υπονοιών, ώστε να αποτραπή η μετάδοση του ιού της ατεκμηρίωτης αμφισβήτησης, ο οποίος, όταν δεν γίνονται αποδεκτά τα εκκλησιαστικά μέτρα προφύλαξης, δηλαδή η αποστολική και πατερική διδαχή και το ιεραρχικό και συνοδικό πολίτευμα της Εκκλησίας, τότε μετατρέπει ζωντανά μέλη της Εκκλησίας σε κοινούς αμφισβητίες.

Πηγή: parembasis..gr